

Pécs-Baranyai OrigóHáz Egyesület
Mecseki Karsztkutató Csoport
7629 Pécs, Komlói út 94.-98.

2020. évi barlangi feltáró kutatási jelentés

A Mecseki Karsztkutató Csoport

2020. évi jelentése

Barlangi feltáró kutatásról

Írta és szerkesztette: **Glöckler Gábor**
Csoportvezető és felelős kutatásvezető
(ig.sz.:206)

A fotókat készítette: **Glöckler Gábor, Németh Kornél,**
Klement András, Balogh Krisztián

Spirál-víznyelőbarlang (4120-130) 2020. évi kutatási jelentése

A koronavírus – járvány nagymértékben hátráltatta a kutatásokat. A barlangban a 2020. évben csupán 6 alkalommal folyt feltáró kutatás.

A kutatáson átlag 6 fő vett részt, a földalatti munkavégzés naponta 8 órát vett igénybe.

A kutatás célja a Spirál-barlang feltárása, új barlangjáratok megismerése volt.

A Vízfő-barlang vízgyűjtő rendszeréhez tartozó Spirál-barlangban szokatlanul erős légmozgás, huzat tapasztalható, melynek forrása még ismeretlen, nehezen meghatározható. Ennek alapján feltételezzük, hogy még jelentős méretű ismeretlen barlangjárat húzódik az ismert járatok szomszédságában.

A 2019-ben feltárt új járatrész a felszín közelében helyezkedik el, az elszűkülő továbbvezető járatok mind a felszín irányába tartanak. Ennek a kutatási pontnak az elérése igen nagy nehézséget jelent. A felszíntől többórnyi mászással érhető el.

Az út omlásveszélyes és kizárólag kötéltechnikával járható aknákon és kürtőkön vezet át, néhány helyen igen szűk, ugyanakkor kitett (nagy magasságban lévő) átjárókat tartalmaz.

Ezért a 2020-s évben egy igen régóta ismert lehetséges továbbjutási pont bontását kezdtük meg a **Szifonelágazásban**.

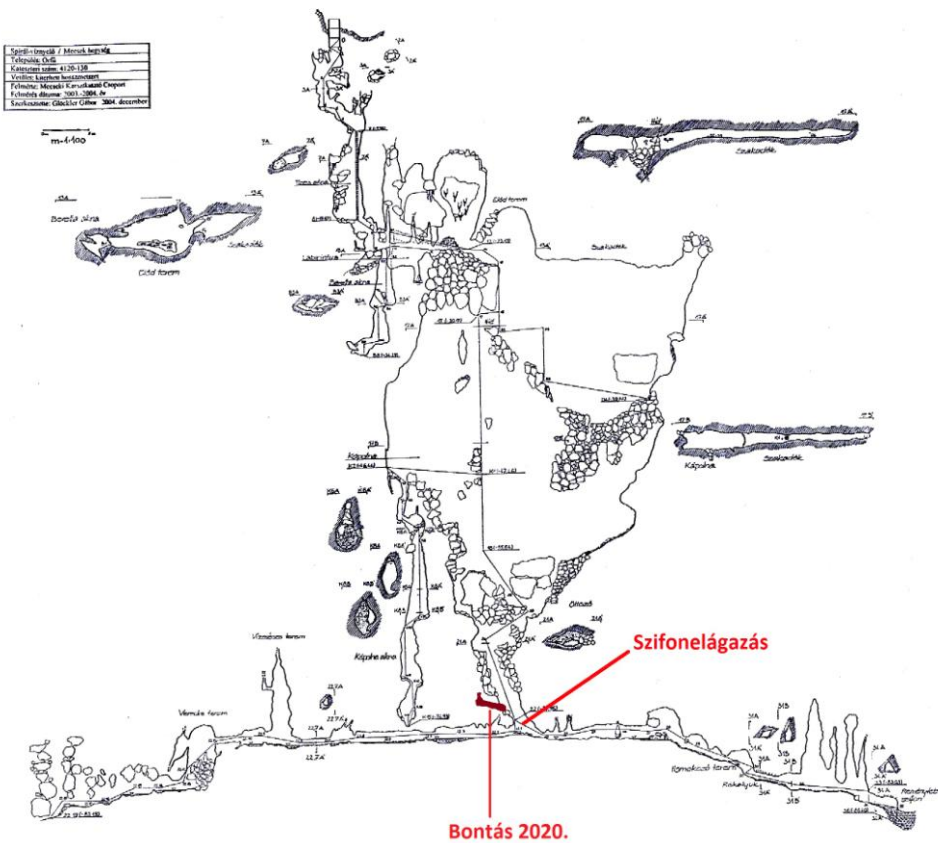
1996-ban értük el a karsztvízszintet és jutottunk be a Jobb-oldali-vizes-ágba. 2000-ben tártuk fel a Bal-oldali-vizes-ágot. A járatrésznek, ahol a két vizes járat elágazik, a **Szifonelágazás (-77 m)** nevet adtuk.

A Szifonelágazás fekete mangánkiválással borított főtéjét örvényüstök és víz vájta oldásformák díszítik. Északi irányban meredek rézsű emelkedik a négy méter magasságban lévő főtéig. Itt a kőzetet vastag agyagréteg borítja, a mennyezet alatt 20 – 30 cm-s légrés látható. Ebből az agyagos üregből időszakosan víz szivárgását figyeltük meg.

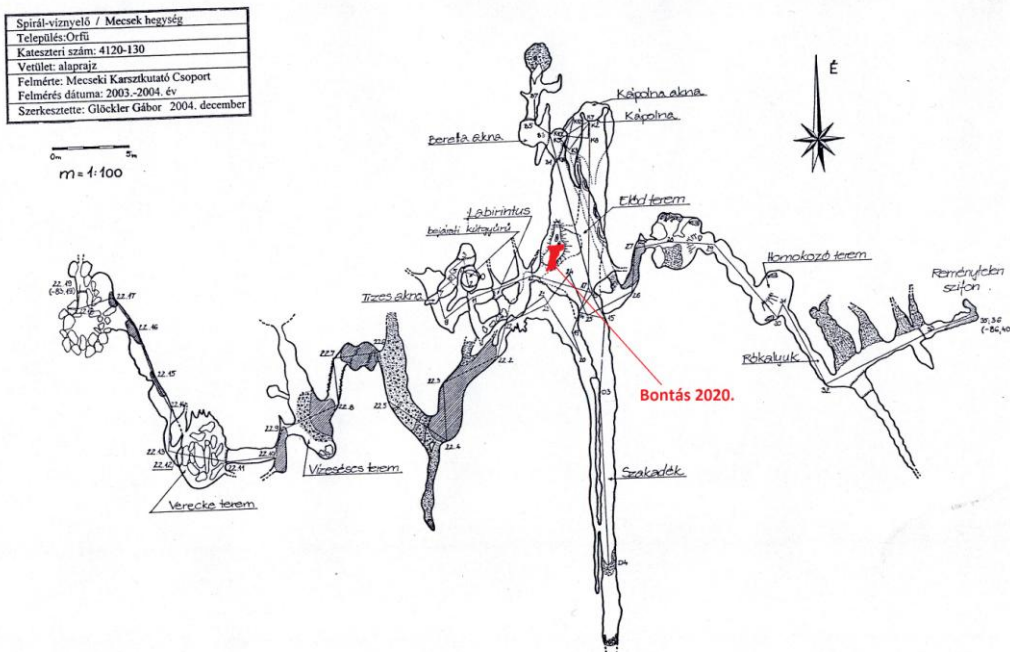
Ezen a ponton, - 72 méter mélységben kezdtük meg az agyag megbontásával a járat feltárását.

Ez a kutatási pont a Spirál-barlangban elért karsztvízszint felett 5 méterrel található.

A járat szálkőben indul, az agyag kitermelése után is csupán 60 cm magasságú. A szélessége viszont meghaladja az egy métert.

1. kép: A Spirál-barlang (2004.) kiterített hosszmetzeti térképén a 2020. évi kutatási pont.

2. kép: A Spirál-barlang (2004.) alaprajzi térképén a 2020.évi kutatási pont.

3. kép:

Az agyagréteg elbontása.

Az agyagot a járat aljzatán depóztuk fel. Két méter előrejutás után az oldalfalakat már nem szálkő alkotja, hanem megszorult kőtömbök vannak az agyagban.

4. kép: A kép jobb oldalán látható jellegzetes kőről kapta a járat a „Harcsa” elnevezést.

A Harcsafej formájú kő alól kitermeltük az agyagot. Így sikerült ezt a több mint egy méter hosszúságú követ fog gyanánt kihúzni a fészkeből.

A kő fészke felett a szálkőben nyílás tárult fel. A járhatatlanul szűk kürtő enyhén felfelé tart és másfél méter után egy hatalmas, visszhangzó üregbe vezet.

A feltárult nyílásból erős, párás huzat áramlik.

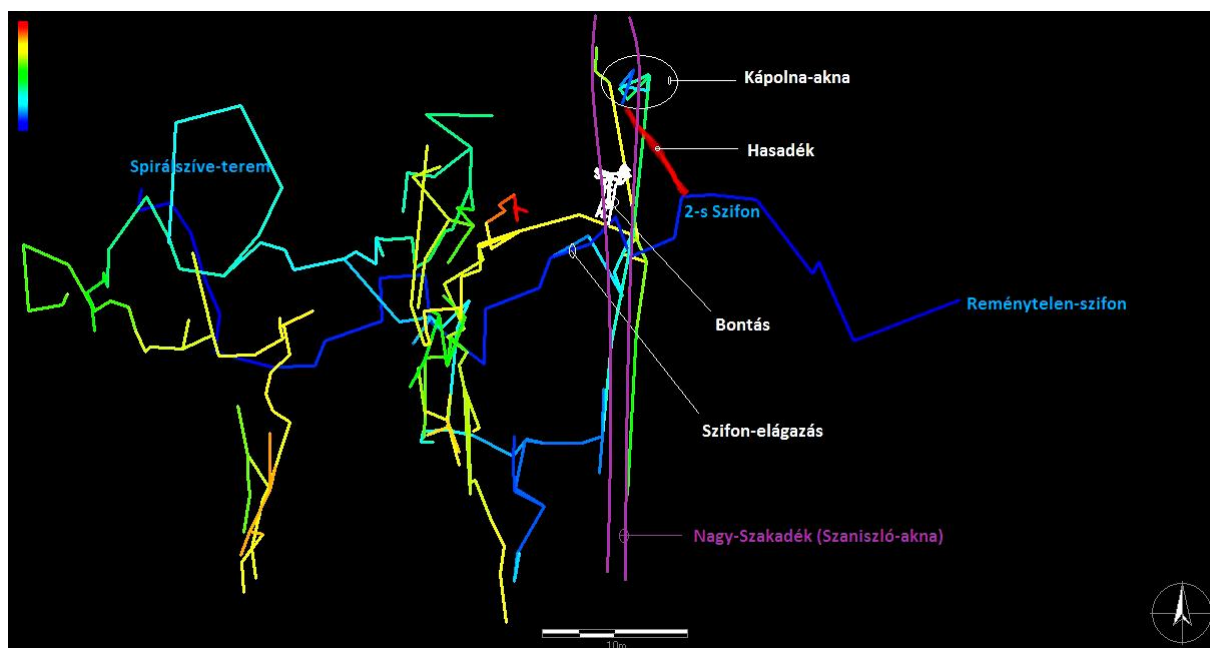
5. kép: A feltárult kürtő.

A lámpáink fénye ugyan nem tudta bevilágítani az üreget, azonban a szemközti falon fekete mangánbevonat látszik.

A bontott járatban előrébb nagy behullott kőtömbök zárják el a továbbjutást, de a mennyezet szálkő.

A bontott rész eddig nagyjából északi irányban haladt, azonban most úgy látszik, hogy derékszögben elfordul a keleti irányba, és néhány méter után becsatlakozik egy igen tágas, visszhangos üregbe.

A bontási pont elhelyezkedése, az új járatrész csapásiránya, majd a keletre fordulása, számos izgalmas kérdést vet fel. Többek közt a legfontosabbat, hogy nem csatlakozik-e bele, egy már régóta ismert járatba, aknába.

6. kép: A Spirál-barlang alaprajzi poligon térképe, színek mélység szerint, valamint a 2020. évi bontás elhelyezkedése.

A Kápolna-akna aljából 6 méter hosszúságú és 2 méter magas, de alig 30 cm széles járhatatlanul szűk hasadék vezet a 2-s Szifonhoz. Ez a feltérképezetlen repedés a poligon alaprajzi térképen (6. kép) pirossal van jelölve. Az összeköttetést anno a feltárás idején úgy ellenőriztük, hogy a Kápolna-akna aljába és a 2-s Szifonhoz egy időben ment le egy-egy csapat, és a hasadék két végén láttuk egymást.

A jelenlegi kutatásunk szempontjából azért fontos ez a tény, mert a most kutatott járat keleti irányba tart és csatlakozik be egy igen tágas üregbe.

Ha ez az üreg lefelé, a Reménytelen-szifon felé, az a mögötti ismeretlen patakos barlangba tartana, látnunk kellett volna a fent említett hasadékban kiöblösödni.

Illetve, ha a bontott járat tovább tartana az északi irányba, úgy 6 méter után a Kápolna-aknába érkezne. Ennek kizárására újra két csoportra volna szükség, akik egy időben a két ponton összekiabálnának, és tisztáznák a kérdést.

Sajnos azonban a koronavírus miatt a késő ősszel kialakult helyzet már nem tette lehetővé a kutatások ilyen irányú folytatását.

7. kép: Pihenés a Szifonelágazás felett, a bontási ponton.

8. kép

9. kép

8.,9.,10. kép: Újra a felszínen.

A 2020.-s évben feltárt új barlangrész hossza 3 méter.

Pécs, 2021. január 25.

.....
Gál György
Csoportvezető helyettes

.....
Glöckler Gábor
Kutatásvezető / Csoportvezető